

Valtuustoaloite metsäsuunnitelman HINKU-tarkastelusta

Tekninen lautakunta 08.06.2022 § 108

189/10.03.01/2019

KAUPVALT 08.04.2019 § 39

"Ylöjärven valtuusto päätti 4.2.2019 Ylöjärven ryhtymisestä HINKU-kunnaksi (hiilineutraali kunta). Nyt kaupunki tavoittelee koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Tavoitteen saavuttamiseksi Ylöjärvi on sitoutunut ottamaan kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossa.

Ympäristöpäällikkö Pentti Keskitalo on yhteyshenkilö Hän kertoo HINKU-foorumien tiedotteessa 6.2.2019 "Ylöjärvi on uusi Hinku-kunta" Ylöjärven mahdollisuuksista:

"Luontoalueet hiiltä sitomaan

Meillä on (yhdyskuntasuunnittelun) lisäksi paljon mahdollisuuksia sitoa hiiltä luonnonalueisiin, sillä omistamme paljon metsäalueita ja puistoja. Käytännössä tulemme tarkastelemaan uudelleen metsien käyttöä ja pohtimaan esimerkiksi soiden ennallistamista".

Ylöjärven kaupunki on ottanut askeleita oikeaan suuntaan, kun se on pudottanut metsien tuottotavoitetta merkittävästi ja suojellut vuoden 2007 jälkeen metsiä 46 hehtaaria (Latosuon alueesta 7,2 ha on kuitenkin valitus hallinto-oikeudessa).

Ylöjärvi voisi toimia esimerkillisenä kuntana, joka tarkastelisi kaikkien metsä- ja puistoalueidensa hiilinielu ja –varastotasettaan. Kun kaadamme kaavoituskohteilla tukkipuuta, kompensoimme menetetyt hiilivaraston puurakentamisella. Puukoulujen suunnittelu onkin hyvä alku HINKU-polulla.

Suojelualueiden määrän ja muun hiilivaraston, soiden ennallistamismahdollisuuksien, kaavoitukseen tarvittavien metsien käytön, biohiilen käytön mahdollisuuksien kartoittamisen ja metsien kasvun perusteella voitaisiin määritellä vuotuiset kestävätk hakkuumäärät HINKU-tavoitteita ajatellen. Tarkastelulla saadaan tietoa myös hiilikompensaatiomahdollisuuksista.

Uusi merkittävästi kaupungin metsiin vaikuttava metsäsuunnitelma hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 20.2.2019 eli vasta valtuuston 4.2.2019 päättämien HINKU-sitoumuksen jälkeen.

Esitys

Uusi metsäsuunnitelma kohdistuu vuosille 2019 – 2028. Siksi suunnitelmassa määritellyt toimet pitää uudelleenarvioida.

Metsäsuunnitelmassa tulee olla sitoumuksen mukaisesti kasvihuonekaasupäästötarkastelu. Metsien hoidon pitää tukea vahvasti HINKU-tavoitteiden saavuttamista ja hoitomenetelmien pitää vahvistaa luonnon

monimuotoisuutta.

Ylöjärven Vihreä valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 15.04.2019 § 149

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen tekniselle lautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin sillä lisäyksellä, että aloite lähetetään myös ympäristölautakunnalle lausunolle.

TEKLTk 11.12.2019 § 144

Yhdyskuntatekniikan päällikkö Mirko Harjula

Ylöjärven kaupunginvaltuustolle on valtuuston kokouksessa 8.4.2019 §39 jätetty "Valtuustoaloite metsäsuunnitelman HINKU-tarkastelusta". Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.4.2019 §149 lähettänyt aloitteen Tekniselle lautakunnalle lausuntoa varten.

Yhdyskuntatekniikan päällikön vastine:

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 20.02.2019 §23 hyväksynyt kaupungin nyt voimassa olevan metsäsuunnitelman.

Metsäsuunnitelmaa on tarkoituksenmukaista pitää yllä ja päivittää tarpeen mukaan. Tällä hetkellä metsäsuunnitelman mukaista toimintaa toteuttaa ja tarpeellisilta osin päivittää kaupungin metsävastaava.

Metsätaloussuunnitelman päivitys huomioiden hiilineutraalisuustavoitteet on lisätty ehdotukseen teknisen lautakunnan toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2020 (käsittely lautakunnassa 11.12.2019).

Suunnitelman päivitystyön yhteydessä on tarkoituksenmukaista osallistaa metsällisiin asioihin liittyviä eri tahoja, kaupungin oman organisaation lisäksi tarpeen mukaan. Asian kokoavana tahona toimii kaupungin metsävastaava.

Lisätiedot Mirko Harjula, p. 050 3848383, mirko.harjula@ylojarvi.fi
Metsävastaava Jani Aho, p. 050 564 8054,
jani.aho@ylojarvi.fi

Yhdyskuntatekniikan päällikön ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen selosteosan mukaisen vastineen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

YMPLTK 18.03.2020 § 27

Ympäristötarkastaja Ida Rintala

Vuoden 2020 aikana pyritään päivittämään metsäsuunnitelmaa niin, että hiilineutraalisuustavoitteet olisivat huomioitu tulevaisuudessa nykyistä metsäsuunnitelmaa paremmin. Käytännössä tämä tarkoittaa kuviokohtaisten hakkuuehdotusten tarkastelua, sekä metsänhoidon tehokasta toteuttamista. Kun metsiä hoidetaan taimikkovaiheessa, ne myös kasvavat paremmin ja sitovat hiiltä entistä tehokkaammin.

Hakkuuehdotusten tarkentaminen mm. kaavoitetuilla alueilla vähentää selvästi nykyisessä metsäsuunnitelmassa olevaa uudistushakkuiden pinta-alaa. Käytännössä vain teiden ja tonttien alueet avohakataan ja VL-merkinnällä olevat alueet harvennetaan tarpeen mukaan.

Suunnitelman pohjalta pyritään tekemään lisäksi laskelmia, miten metsäsuunnitelmassa olevat hakkuu- ja hoitoehdotukset vaikuttaisivat kaupungin omistuksessa olevien metsien hiilensidontaan. Laskelmien totetustapa on vielä selvityksen alla, sillä tiedossa ei ole asiaan liittyviä vakiintuneita laskentatapoja. Asiaa selvitetään samalla, kun metsäsuunnitelman hakkuu- ja hoitoehdotuksia päivitetään. Mahdollisuuksien mukaan hiilensidontaan liittyvien laskelmien valmistelussa tullaan käyttämään ulkopuolisia asiantuntijapalveluita.

Metsävastaava Jani Aho selostaa asiaa kokouksessa tarkemmin.

Lisätiedot Johtava rakennustarkastaja Katja Helenius, p. 044 486 3385, sähköposti etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Johtava rakennustarkastaja ehdottaa

Ympäristölautakunta merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi ja käy asiasta lähetekeskustelun.

Johtavan rakennustarkastajan lisäys päätösesitykseen

Johtava rakennustarkastaja muutti päätösesitystä kokouksessa seuraavasti:

1. Ympäristölautakunta merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi ja käy asiasta lähetekeskustelun.
2. Ympäristölautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen selosteosan mukaisen vastineen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle ja toteaa, että asia on valmistelussa.

Päätös Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

KAUPHALL 30.03.2020 § 97

Esittelijä poisti tämän asian esityslistalta.

Tekninen lautakunta 08.06.2022 § 108

Valmistelija

Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Tekninen lautakunta on kokouksessaan 20.2.2019 § 23 hyväksynyt Kirkonseudun alueen metsäsuunnitelman. Kirkonseudun taajaman ulkopuolella on Ylöjärven kaupungilla myös maanomistusta, joka sisältää myös metsää. Keskustaajaman ulkopuolelle jäävät vielä vielä Kurun ja Viljakkalan alueen metsäsuunnitelmat.

Talousarviota laadittaessa metsien metsäsuunnitelman mukaisista hakkuista saatava tulo ei ole ensisijainen esitetty tulonlähde. Talousarviossa esitetyt metsätulot on arvioitu kertyvän ensisijaisesti investointiohjelmien ja asemakaavojen toteuttamiseksi tehdyistä metsätoimenpiteistä.

Tekniikka- ja ympäristöosasto on pyrkinyt kehittämään kaupungin metsien hiililaskentaan työkalua metsien pitkän tähtäimen käytön suunnittelua ja maankäytön suunnittelun hiililaskentaa varten.

Kehitysjatoksena on ollut kehittää metsien dynaaminen hiililaskenta yhdyskuntatekniikan ja kaavoituksen työkaluksi, jolla yhdyskuntarakenteen laajenemisen vaikutukset voitaisiin huomioida metsien hiilivarastoon ja hiilinieluun suunnittelu- ja toteutusvaiheessa. Lähtötietona laskennassa olisi joka tapauksessa metsäsuunnitelmien kuvioiden ominaisuudet lisättyinä hiiliominaisuuksilla.

Markkinoilla on paljon ilmasto- ja hiilityökaluja, mutta jatkuvaa operatiivisen toiminnan ja investointien tarvitsemää dynaamista seurantajärjestelmää ei alustavan markkinakartoituksen perusteella vaikuttaisi olevan markkinoilla.

Olemassa olevat laskentajärjestelmät perustuvat pääasiassa ajallisissa poikkileikkauksissa tehtyihin tarkasteluihin. Metsäsuunnitelmaan sisällytetyt poikkileikkaukseen perustuvat HINKU-tavoitteet on arvioitu liian staattisiksi, jotta ne metsäsuunnitelmien hitaan päivityskierron vuoksi tosiasiallisesti palvelisivat hyvin hiilineutraalisuutta tavoittelevien vaikutusten arviointia. Lisäksi ajallisissa poikkileikkauksissa tehty laskenta työllistää usein tehtynä työllistää paljon lähtötietojen keräämisen muodossa, minkä vuoksi tekniikka- ja ympäristöosasto pyrkii ensisijaisesti edelleen jatkojalostamaan kehitysideoita dynaamisen laskentatavan kehittämiseksi.

Kehitystyötä varten jätetään vielä kesäkuussa 2022 avustushakemus laskentamallin kehittämiseksi. Avustusta haetaan ympäristöministeriön vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelmasta.

Lisätiedot

Ari Jokihaara, p. 050 384 8383, ari.jokihaara@ylojarvi.fi

Esittelijä

Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen metsäsuunnitelman HINKU-tarkastelusta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 08.08.2022 § 242
451/10.03.01.00/2022

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot vastauksena aloitteeseen.

Päätös Keskustelun kuluessa Jenni Kiiskinen ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun, koska HINKU:n lisäksi myös luonnon monimuotoisuus tulee huomioida vastauksessa. Jaana Heikkilä kannatti Kiiskisen ehdotusta.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Kiiskisen ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Haataja, Heiska, Kotiranta, Luojus, Ruuska, Pelkonen, Sarvijärvi) ja 4 ei-ääntä (Ahonen, Heikkilä, Kiiskinen, Stenman), joten puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan ehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.